

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.506/2014/4.szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Kelemen Tamás ügyvéd által képviselt I. r. és II. r. felpereseknek - az OBH Elnöki Titkárság Jogi Képviseleti Osztálya által képviselt I. r. és a **(meghatalmazott neve)** meghatalmazott által képviselt **II.rendű** alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2013. december 18. napján kelt 35.P.20.766/2013/13. számú ítélete ellen a felperesek 14. és 15. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi az I. r. felperest 508 500 (ötszáznyolcezer-ötszáz) Ft, a II. r. felperest pedig 476 300 (négy százhetvenhatezer-háromszáz) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperesek a Pest Megyei Bíróság előtt 7.G.40.053/2001. számon keresetet terjesztettek elő a **(K.)** Rt. I. r., a **(K2)** Rt. II. r., a Fővárosi Bíróság III. r., valamint a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága IV. r. alperesek ellen, amelyben kérték, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket, fizessenek meg egyetemlegesen az I. r. felperes részére 470 000 000 Ft-ot, a II. r. felperes részére pedig 94 000 000 Ft-ot. A felperesek a **(D.)** Kft. különböző arányú üzletrészeinek a tulajdonosai voltak. Keresetüket arra alapították, hogy az alperesek a **(D.)** Kft-vel szemben elrendelt felszámolási eljárás során jogellenes és felróható magatartást tanúsítottak, amely miatt a keresetben érvényesíteni kívánt káruk keletkezett.

A Pest Megyei Bíróság 16. sorszámú ítéletével a felperesek keresetét - azt érdemben elbírálvá - megalapozatlannak ítélte és elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az I. és a II. r. alperesek részére 2 000 000 - 2 000 000 Ft, a III. r. alperesnek 10 000 Ft perköltséget, továbbá az államnak 750 000 Ft eljárási illetéket.

A fellebbezés alapján eljáró I.rendű alperes neve a 9.Pf.20.516/2003/11. számú, 2003. december 11. napján kelt ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében

- annak rendelkező részbeni pontosításával - helybenhagyta. Az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését akként pontosította, hogy az I. r. felperes az ott írt perköltségből az I. és a II. r. alperesnek 1 600 000 - 1 600 000 Ft-ot, míg a III. r. alperesnek 6000 Ft-ot, a II. r. felperes az elsőfokú ítélet szerinti költségből az I. és a II. r. alperesnek 400 000 - 400 000 Ft-ot, a III. r. alperesnek 4000 Ft-ot köteles megfizetni. Az elsőfokú eljárási illetékre vonatkozó rendelkezést akként változtatta meg, hogy mindkét felperest külön-külön kötelezte 750 000 - 750 000 Ft elsőfokú eljárási illeték megfizetésére. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az I. r. felperest 400 000 - 400 000 Ft, a II. r. felperest 100 000 - 100 000 Ft másodfokú perköltség I. és II. r. alperesek részére, továbbá 900 000 - 900 000 Ft fellebbezési eljárási illeték állam javára történő megfizetésére kötelezte. A felperesek keresetét - az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően - keresetösségi joguk hiányában ítélte alaptalannak.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága mint felülvizsgálati bíróság a Pfv.V.21.366/2004/9. számú 2005. február 10-én kelt ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, és kötelezte a felpereseket, hogy külön-külön fizessenek meg az I. és a II. r. alpereseknek 100 000 -100 000 Ft perköltséget, valamint az államnak személyenként 2 500 000 - 2 500 000 Ft felülvizsgálati eljárási illetéket. A határozatának indokolásában kifejtettek szerint egyetértett a jogerős ítélet azon álláspontjával, hogy a perindítási jogosultság a felpereseket nem illette meg.

A felperesek kérelemmel fordultak az Emberi Jogok Európai Bíróságához a Magyar Köztársaság ellen, kérve annak megállapítását, hogy a jelen per alperesei keresetindítási jogot megtagadó határozataival megsértették az Emberi Jogok Európai Egyezménye VI. cikkének (1) bekezdése alapján biztosított bírósághoz fordulás jogát.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága a 2009. április 28. napján kelt és 2009. július 30. napján jogerőre emelkedett határozatával a jogsértés tényét a felperesek kérelmének megfelelően megállapította, a felperesek vagyoni kárigényét alaptalannak találta, míg nem vagyoni káruk megtérítésére személyenként 2000 eurót ítelt meg. Határozatának II.29. pontjában megjegyezte a következőt: „amikor valamely kérelmezőtől az Egyezményben lefektetett tisztességes eljárás követelményével összeegyeztethetetlen módon tagadják meg a bírósághoz fordulás jogát, akkor a kérelemre történő perújítás vagy felülvizsgálat elvileg a jogsértés orvoslásának megfelelő módját jelenti”. A felperesek felmerült költségeként az I. r. felperesnek 16 538 eurót, a II. r. felperes részére 14 231 eurót, egyéb költségként pedig együttesen 1000 eurót ítelt meg.

A felperesek 2009. augusztus 13. napján a jogerős ítélet ellen (I.rendű alperes neve 9.Pf.20.516/2003/11., Legfelsőbb Bíróság Pfv.V.21.366/2004/9.) az Emberi Jogok Európai Bíróságának határozatára hivatkozással perújítási kérelmet terjesztettek elő,

végzésével hivatalból elutasított arra alapítottn, hogy annak előterjesztésére a jogvesztő határidő elteltét követően került sor. A I.rendű alperes neve a 17.Pf.21.684/2010/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság határozatát helybenhagyta.

A felperesek ezt követően Fővárosi Bíróság előtt kívántak igényt érvényesíteni többek között jelen per alpereseivel szemben. A 2010. január 4. napján érkezett beadványukat a kijelölés folytán eljáró Csongrád Megyei Bíróság keresetlevélnek tekintette, és azt a 2.P.21.502/2010/20. számú végzésével idézés kibocsátása nélkül elutasította arra hivatkozva, hogy a felperesek követelése ítélt dolognak minősül.

A felperesek fellebbezése alapján eljáró Szegedi Ítéltábla a Pf.III.20.442/2011/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot a per újabb tárgyalására utasította, utalva arra, hogy a felperesek beadványa tartalmilag perújítási kérelemnek minősül, és az elsőfokú bíróságnak azt ekként kell elbírálnia. A megismételt eljárásban a Szegedi Törvényszék a 2012. január 4. napján kelt 2.P.21.451/2011/12. számú végzésével a jogvesztő határidő elmulasztása miatt a perújítási kérelmet hivatalból elutasította. A Szegedi Ítéltábla a Pf.III.20.151/2012/2. számú végzésével a határozatot helybenhagyta.

A felperesek 2010. augusztus 16-i keltezéssel levelet küldtek az alpereseknek, amelyben részletezték az alperesek által lefolytatott eljárásokat, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának határozatát. Kérték az alpereseket, hogy ítéletüket saját hatáskörükben semmisítsék meg illetve állapítsák meg, hogy az ítéletek nem emelkedtek jogerőre.

A felperesek jelen ügyben a 2013. február 13. napján érkezett, majd a per során módosított keresetükben kérték, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket, fizessenek meg egyetemlegesen az I. r. felperes részére 6 356 000 Ft-ot, a II. r. felperes részére 5 954 000 Ft-ot, amely a tényállásban írt alperesi határozatokban terhükre megállapított perköltség és eljárási illeték összege.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték, elsődlegesen elévülési kifogással éltek, emellett érdemben is vitatták a kereset megalapozottságát.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Az I. r. felperest 501 400 Ft, a II. r. felperest 357 200 Ft eljárási illeték megfizetésére kötelezte. Megalapozottnak találta az alperesek elévülési kifogását az alábbiak szerint:

Megállapította, a felperesek követelése kapcsán az elévülési határidő kezdő időpontja az alperesi határozatok részükre történő kézbesítése, azaz az I. r. alperes vonatkozásában 2004. április 13-a, a II. r. alperes tekintetében pedig 2005. április 14-e. Arra az álláspontra helyezkedett, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt

kezdeményezett eljárás nem minősül a Ptk. 327. § (1) bekezdése szerint a követelés bírósági úton való érvényesítésének, ezért nem alkalmas az elévülés megszakítására. Ugyanakkor rámutatott, hogy e határozat alapján kerültek a felperesek abba a helyzetbe,

hogy felismerjék, az alperesek korlátozták a bírósághoz fordulás jogában őket, ezért az elévülés a döntés meghozataláig nyugodott. A határozat 2009. július 30. napján emelkedett jogerőre, amikor az I. r. alperes tekintetében az elévülési idő már eltelt, a II. r. alperest érintően pedig abból egy évnél kevesebb volt hátra, ezért a felperesek 2009. július 30. napjától számított egy éves határidőn belül érvényesíthették volna követelésüket határidőben a Ptk. 326. § (2) bekezdésében írtak alapján. Miután ez nem történt meg, a felperesi követelés elévült. Utalt arra, a fenti egyéves határidő nem elévülési jellegű, ezért az semmilyen jogi ténnyel nem hosszabbítható meg. Rámutatott, hogy a perújítási kérelem az elévülés megszakítására nem alkalmas. Kifejtette továbbá, a jelen perben eljáró bíróságnak nincs módja vizsgálni, hogy a Szegedi Törvényszék illetve a Szegedi Ítéltábla a felperesi beadványt jogszerűen minősítette-e perújítási kérelemnek, érvelése szerint azonban ennek nincs is jelentősége, hiszen e beadvány előterjesztésének időpontjában az elévülés már bekövetkezett.

Az ítélet ellen benyújtott fellebbezésükben a felperesek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a pernek a Pp. 157. § a) pontja alapján a Pp. 130. § (1) bekezdés d) pontjára utalással történő megszüntetését kérték. Álláspontjuk szerint a Fővárosi Bíróságon 2010. január 4-én előterjesztett kereseti kérelmüket a bíróság helytelenül minősítette perújítási kérelemnek, az valójában kártérítési kereset, amely a mai napig nem került elbírálásra, amin nem változtat az a tény, hogy a Szegedi Törvényszék és a Szegedi Ítéltábla azt perújítási kérelemnek tekintette és elutasította. Kifejtették, miután ugyanezen tárgyban el nem bírált kereset miatt eljárás van folyamatban, nem az elévülés megállapításának, hanem a perfüggőség miatt a per megszüntetésének van helye. Véleményük szerint e körben a perben eljáró bíróságot a Szegedi Törvényszék és a Szegedi Ítéltábla határozata nem köti.

Emellett álláspontjuk szerint az Emberi Jogok Európai Bírósága által lefolytatott eljárás megszakította az elévülési határidőt, ezért az 2009. július 30. napjával újra kezdődött. Tévesnek minősítették azt az ítéleti megállapítást is, hogy a perújítási kérelem nem alkalmas az elévülés megszakítására. Hangsúlyozták, miután nyilvánvalóvá vált számukra, hogy a Pest Megyei Bíróság a perújítási eljárást nem fogja elrendelni, 2010. január 4. napján elévülési határidőn belül előterjesztették kártérítési igényüket.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

A fellebbezés **alaptalan.**

A perben alkalmazandó 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: Ptk.) 325. § (1) bekezdése szerint az elévülés jogkövetkezménye, hogy az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet. Ebből következően az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor az alperesek erre vonatkozó kifogása alapján (Ptk. 204. § (3) bekezdés)

elsődlegesen az elévülés kérdésében foglalt állást (eBDT2008. 1837, BH2006. 220). Az ítélőtábla egyetért az elévülés bekövetkezte kapcsán elfoglalt álláspontjával is.

A felperesek kárigényüket az alperesek tényállásban írt - álláspontjuk szerint jogszerűtlen - határozataira alapították, amelynek eredményeként perköltség- és illetékfizetési kötelezettségük keletkezett. Ezért az elévülés - a felperesek által sem vitatottan - a Ptk. 326. § (1) bekezdése alapján az ítéletek meghozatalakor megkezdődött. Tény, hogy a felperesek a jelen perben előterjesztett keresetüket az igényérvényesítésre nyitva álló, a Ptk. 324. § (1) bekezdésében írt 5 éves határidőn túl nyújtották be, ezért a bíróságnak a továbbiakban azt kellett vizsgálnia, bekövetkezett-e olyan körülmény, amely az elévülési idő nyugvását vagy megszakadását, s ezáltal annak meghosszabbodását eredményezte.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy nem valósult meg az elévülés megszakítását előidéző tény. A Ptk. 327. § (1) bekezdése felsorolja az elévülést megszakító jogi tényeket, azok kiterjesztően nem értelmezhetők. E rendelkezés szerint - egyebek mellett - a követelés bírósági úton való érvényesítése szakítja meg az elévülést. Ennek körébe - ahogyan az elsőfokú bíróság helytállóan megállapította - nem tartozik az Emberi Jogok Európai Bírósága előtti eljárás kezdeményezése, az elévülési időt ugyanis csak a kötelezettel szembeni, az adott követeléssel megegyező tartalmú igényérvényesítés szakítja meg (eBDT2009. 2041). A felperesek viszont az Emberi Jogok Európai Bírósága előtti eljárásban nem az önálló jogalany alperesekkel, hanem a Magyar Állammal szemben érvényesítettek igényt, így ez az eljárás a jogerős ítéletet hozó bíróságok elleni kárigény érvényesíthetőségének határidejét nem szakította meg (BH2011. 334). Megjegyzi az ítélőtábla, hogy a két eljárásban érvényesített igény tartalma is eltérő: az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt a felperesek a bírósághoz forduláshoz fűződő alapvető joguk megsértésére hivatkozással érvényesítettek kártérítési igényt, kárukat az üzletrészükből bekövetkezett értékvesztésben jelölték meg, míg a jelen perbeli kártérítési követelésüket arra alapították, hogy az alperesek jogellenesen utasították el a Pest Megyei Bíróság előtt 7.G.40.053/2001. számon indult perben előterjesztett keresetüket, és ebből következően jogellenesen kötelezték őket perköltség és illeték fizetésére.

A felperesek - állításukkal szemben - a jelen perbeni módosított kereset szerinti kárigényük előterjesztéséig nem kezdeményeztek olyan bírósági eljárást az alperesekkel szemben, amely ezzel megegyező igényük érvényesítésére irányult. Az általuk hivatkozott, 2010. január 4. napján a Fővárosi Bíróságon előterjesztett beadványukban kártérítési igényt nem érvényesítettek, kérelmük arra irányult, hogy az álláspontjuk szerint jogellenes ítéletekben terhükre megállapított eljárási illeték és megítélt perköltség összegét az alperesek ítéletükben „töröljék”. E kérelem annak a Pp. 3. § (2) bekezdése alapján történő értékelése szerint sem minősül kártérítési igény érvényesítésének, nem tartalmaz a megítélt perköltség és eljárási illeték alperesek általi megfizetésének kötelezésére irányuló kérelmet. Ebből következően az e beadvánnyal kezdeményezett bírósági eljárás - függetlenül attól, hogy azt az eljáró bíróságok miként bírálták el - az elévülés megszakítására nem alkalmas.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a 2010. augusztus 16-án kelt, alperesekhez címzett felszólító levél tartalma sem alkalmas az elévülés megszakítására.

A Ptk. 327. §-ának (1) bekezdése értelmében az elévülés megszakadása jogkövetkezményének kiváltásához teljesítésre irányuló írásbeli felszólítás szükséges. E levél pedig a tényállásban írtak szerint ilyet nem tartalmazott. Mindezen túl ezen időpontban a nyugvás folytán az igényérvényesítésre nyitva álló egy éves határidő már eltelt, és amint arra helyesen utalt az elsőfokú bíróság, az elévülési idő lejártá után, az elévülés nyugvása folytán rendelkezésre álló egyéves határidő már nem elévülési jellegű, annak nyugvása nem állapítható meg, és ez a határidő már semmilyen jogi ténnyel nem hosszabbítható meg (BH2013. 189, eBDT2005. 1242).

Mindezekre tekintettel helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperesek az elévülés nyugvása folytán az igényérvényesítésre még rendelkezésre álló egy éves határidőn túl terjesztették elő keresetüket, ezért az alperesek jogszerűen hivatkoztak az elévülésre.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felpereseket az Itv. 74. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a feljegyzett másodfokú eljárási illeték megfizetésére. Az alpereseknek a másodfokú eljárásban költségük nem merült fel, ezért arról rendelkezni nem kellett.

Szeged, 2015. január 7.

Dr.Szeghő Katalin sk.Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke előadó bíró

Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró